

Siunčiama tik elektroniniu paštu

Lietuvos Respublikos Vyriausybė,
Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komitetas,
Pirmininkui gerb., Antanui Matului.
Lietuvos Respublikos SAM,
gerb., Vilmai Meldžiukaitei; gerb., Anželikai Oraitei.
Valstybinė ligonių kasa prie SAM.

INK-23/02

nuo

Jurgos Misevičienės
VšĮ Inkocentras direktorės, POLA valdybos narės
Lukiškių g. 5-228, Vilnius 08011

Pasiūlymas dėl teisės akto Nr. 23-227 "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 13 d. Nutarimo Nr. 994 Dėl ambulatoriniam gydymui skiriamų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių bazinių kainų ir pacientų priemokų už juos apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo pakeitimo"

**Vilnius
2023 - 01 - 20**

2022 gruodžio 8 d. Seimo posėdyje buvo priimtas Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymas, kuris iš esmės keičia situaciją vaistų ir medicinos pagalbos priemonių (toliau - MPP) kompensavime. SRK posėdyje buvo diskutuojama apie šio įstatymo pakeitimus. Įstatyme įteisinus naują priemokos už MPP skaičiavimą (*kai paciento priemoka neviršija 50 proc. medicinos pagalbos priemonės bazinės kainos ir praėjusių metų 50 proc. vidutinės kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių recepto kainos ir yra ne didesnė nei 20,33 Eur už medicinos pagalbos priemonės pakuotę*). 2022 m. lapkričio mėn. 16 dienos ir 2022 gruodžio mėn. 7 dienos Seimo Sveikatos reikalų komiteto posėdžiuose buvo pabrėžta, kad įstatyme nustačius numatytas priemokos skaičiavimo ribas bus

peržiūrimas kompensuojamųjų MPP grupavimas, kad nesumažėtų kompensuojamųjų MPP prieinamumas ir galimybė pacientams gauti jiems tinkamas kompensuojamąsias MPP.

Priėmus šias pataisas yra būtina keisti šlapimą/išmatas sugeriančių kompensuojamųjų MPP grupavimą, nes:

1. Įteisinus paciento didžiausią priemoną už MPP pakuotę 20,33 eur. ir nepakeitus Kompensuojamųjų vaistų ir MPP kainyne esančio grupavimo, daug šlapimą/išmatas sugeriančių produktų iškris iš kompensuojamųjų vaistų ir MPP kainyno (toliau – Kainynas), o pacientai, norėdami ir toliau rinktis jų poreikius atitinkančias kompensuojamąsias MPP bus priversti rinktis jų poreikių neatitinkančius bazinius produktus. Pagal VLK pateiktą 2022 devynių mėnesių kompensuojamųjų MPP statistiką, **pacientai pasirinko tik 6% bazinių produktų**, kas parodo, kad pacientai nesirenka bazinių produktų, nes jie neatitinka jų poreikių. Baziniai šlapimą/išmatas sugeriantys produktai negali atitikti visų pacientų poreikių, nes produktuose, skirtingai nei vaistuose, nėra „tos pačios veikliosios medžiagos“. Kiekvienas šlapimą/išmatas sugeriantis gaminy yra skirtingas ir unikalus, o pacientų būklės yra skirtingos todėl tas pats gaminy negali vienodai tikti visiems pacientams.
2. Pagal dabar galiojantį MPP grupavimą vyriški ir moteriški įklotai yra vienoje grupėje. Vyriškų įklotų priemoną skaičiuojama nuo pigiausio moteriško įklotų bazinės kainos. Nepakeitus MPP grupavimo, vyriški įklotai iškris iš Kainyno ir vyrai, nelaikantys šlapimo, bus priversti pirkti juos už pilną kainą. Moteriškas įklotas vyrui netinka dėl vyro ir moters anatominių skirtumų, todėl tokiu atveju turėsime pacientų diskriminaciją pagal lytį. Siūlome išskirti vyriškus ir moteriškus įklotus į atskiras grupes ir neskirstyti įklotų į atskiras grupes šlapimui ir išmatoms sugerti (toks įklotų grupavimas yra ir dabar galiojančiame CPO kataloge).
3. Šiuo metu sauskelnės sugrupuotos pagal tipą, dydį ir sugėrimą. Matome šias grėsmes:
 - a) Pagal dydį yra išskiriamos 3 grupės. Pirmoje grupėje XXS, XS, S dydžio, antroje M dydžio, trečioje L, XL, XXL dydžio sauskelnės. Nepakeitus MPP grupavimo ir toliau palikus vienoje grupėje sugrupuotas XXS, XS, S dydžio ir kitoje grupėje L, XL, XXL dydžio sauskelnes, bazinė kaina šiose grupėse bus skaičiuojama nuo pigiausio bazinio produkto, t.y. mažiausio dydžio atitinkamoje grupėje. Pirmu atveju nuo XXS, antru atveju nuo L dydžio sauskelnių. S, XL, XXL dydžio produktų didžioji dalis iškris iš Kainyno ir apkūnesni pacientai neturės galimybės gauti jiems tinkamas kompensuojamąsias MPP. Diskriminacija pagal kūno sudėjimą.
 - b) Šiuo metu visos sauskelnės kelnaitės (universalios, moteriškos, vyriškos) yra vienoje grupėje (ir pagal tipą, ir pagal sugėrimą). Pacientai gali gauti kompensuojamąsias MPP, nes nėra ribojama didžiausia priemoną. Įgyvendinant Farmacijos įstatymo pataisas ir palikus dabar galiojantį grupavimą, didžioji dalis sauskelnių kelnaičių nepateks į Kainyną. Todėl siūlome sauskelnes kelnaites skirstyti į vyriškas, moteriškas ir universalias (toks sauskelnių kelnaičių grupavimas yra ir dabar galiojančiame CPO kataloge).
 - c) Šiuo metu anatominės ir juostinės sauskelnės pagal sugėrimą grupuojamos į dvi grupes (nuo 500 ml iki 2500ml; ir virš 2500 ml), o sauskelnės kelnaitės tik į vieną grupę – nuo 500 ml. Didesnio sugėrimo sauskelnės kainuoja brangiau nei mažesnio sugėrimo, todėl skirtingo sugėrimo produktams patekus į tą pačią grupę, didesnio sugėrimo produktai iškris iš Kainyno. Pacientai, sergantys sunkiu šlapimo/išmatų nelaikymu negalės gauti kompensuojamųjų, jiems tinkamų MPP. Todėl siūlome sudaryti daugiau grupių pagal sugeriamumą (platesnis sauskelnių grupavimas yra ir dabar galiojančiame CPO kataloge).
4. Vienkartinės paklodės dabar grupuojamos į dvi grupes: grupė nuo 20 iki 40 kv.dm ir grupė virš 40 kv.dm. Pagal dabar galiojantį Kainyno grupavimą ir pritaikius priemokų lubas,

vienkartinių paklodžių grupėje nuo 20 iki 40 kv. dm. nelieta nei vieno produkto. Kas parodo, kad yra neteisinga bazinės kainos apskaičiavimo metodika (kai įšaldoma bazinė kaina, nors produkto Kainyne jau nebėra) bei neteisingas grupavimas. Grupėje virš 40 kv.dm iškrenta apie 70% šiuo metu grupėje esančių paklodžių. Rinkoje esantys gamintojai vienkartinį paklodžių dydžiui nurodyti naudoja centimetrus.

Siūlome grupuoti vienkartinės paklodes pagal gamintojų teikiamus matmenis centimetrais ir naudojamus paklodžių dydžius, tam, kad kiekvienoje grupėje būtų tų pačių matmenų paklodės.

Atsižvelgiant į rinkos pokyčius ir laikantis teisingumo principo manome, kad kartą per metus būtų tikslinga perskačiuoti kompensuojamų MPP grupių bazinės kainas, kad būtų užtikrintas kompensuojamųjų MPP prieinamumas. Pasiūlymas priede Nr. 1.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus ir įvertinus tai, kad Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 1K-253 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė atliko kompensuojamųjų MPP grupių esminių savybių vertinimą ir parengė šių grupių esminių savybių aprašymus. Remiantis jais, teikiame pasiūlymą šlapimą/išmatas sugeriančių MPP grupavimui, užtikrinančiam pacientui galimybę rinktis kompensuojamas MPP pagal poreikį ir nedidinančias PSDF biudžeto išlaidų. Pasiūlymas prisegamas atskiru priedu Nr. 2.

VŠĮ Inkocentras yra įstaiga, 18 metų dirbanti su šlapimo/išmatų nelaikančiais pacientais, jų artimaisiais ir besirūpinanti šių pacientų gyvenimo kokybės klausimais.

Šlapimo/išmatų nelaikančiųjų Lietuvoje priskaičiuojama iki 300 tūkst. (remiantis PSO duomenimis). Didžioji dalis jų naudoja šlapimą sugeriančias MPP. Virš 100 tūkst. turime sergančiųjų onkologine liga, 70 proc. iš jų turi šlapimo arba išmatų nelaikymą. Toks skaičius pacientų neteks galimybės gauti jų poreikius atitinkančias kompensuojamas šlapimą/išmatas sugeriančias MPP, jei nebus pakeistas šių MPP grupavimas. Jeigu pacientai neteks galimybės užtikrinti savo būklės tinkamos kontrolės, atsiras kitos problemos (odos pažeidimas, šlapimo takų infekcijų padidėjimas, griuvimai, depresijos epizodai), kas didins PSDF išlaidas, sukels neigiamas socialines, psichologines ir ekonomines pasekmes.

Pridedama: Priedas Nr. 1. Bazinės kainos nustatymo metodikos papildymo pasiūlymas
Priedas Nr. 2. Šlapimą/išmatas sugeriančių MPP grupavimo pasiūlymas.

Pagarbiai,

Jurga Misevičienė

VŠĮ Inkocentras vadovė, POLA valdybos narė

Priedas Nr. 1

Prie Pasiūlymo dėl teisės akto Nr. 23-227 "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 13 d. Nutarimo Nr. 994 Dėl ambulatoriniam gydymui skiriamų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių bazinių kainų ir pacientų priemokų už juos apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo' pakeitimo"

1. Nustatyti, kad kompensuojamųjų MPP grupės bazinė kaina skaičiuojama pagal siūlomą formulę nuo toje grupėje esančio pigiausio produkto, turinčio ne mažiau kaip 5% perkamumo rodiklį (vertinant mažiausiais nedalomais vienetais).
2. Jei produktas, nepasiekia 5% perkamumo rodiklio, jis lieka Kainyne, bet nuo jo neturėtų būti skaičiuojama grupės bazinė kaina.
3. Nustatyti, jog į kompensuojamųjų MPP sąrašą įtraukus naują ir už bazinę kainą pigesnę priemonę, ši priemonė per 12 mėnesių laikotarpį turėtų pasiekti 5% perkamumo rodiklį, tada ji būtų įtraukta į bazinės kainos skaičiavimo metodiką. Tuo atveju, jei priemonė per 12 mėnesių laikotarpį nepasieks 5% perkamumo rodiklio, priemonė liktų Kainyne, tačiau nebūtų įtraukiama į bazinės kainos skaičiavimo metodiką.

Priedas Nr. 2

Prie Pasiūlymo dėl teisės akto Nr. 23-227 "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 13 d. Nutarimo Nr. 994 Dėl ambulatoriniam gydymui skiriamų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių bazinių kainų ir pacientų priemokų už juos apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo"

Šlapimą/išmatas sugeriančių MPP grupavimo pasiūlymas.

Įklotai grupuojami pagal tipą (vyriški, moteriški, universalūs) ir sugėrimą

Produktas/grupavimo kriterijai	Tipas	Sugėrimas
Įklotai šlapimo ir/ar išmatų nelaikymui	Moteriški įklotai	Nuo 300 ml ir ne daugiau kaip 600 ml
		Daugiau kaip 600 ml ir ne daugiau kaip 900 ml
		Daugiau kaip 900 ml ir ne daugiau kaip 1200 ml
		Daugiau kaip 1200 ml
	Vyriški įklotai	Nuo 300 ml ir ne daugiau kaip 600 ml
		Daugiau kaip 600 ml ir ne daugiau kaip 900 ml
		Daugiau kaip 900 ml ir ne daugiau kaip 1200 ml
		Daugiau kaip 1200 ml
	Universalūs anatomiciniai paketai.	Daugiau kaip 1000 ml ir ne daugiau kaip 1500 ml
		Daugiau kaip 1500 ml ir ne daugiau kaip 2000 ml
		Daugiau kaip 2000 ml ir ne daugiau kaip 2500 ml
		Daugiau kaip 2500 ml ir ne daugiau kaip 3000 ml
		Daugiau kaip 3000 ml ir ne daugiau kaip 3500 ml
		Daugiau kaip 3500 ml

Vienkartinės paklodės grupuojamos pagal dydį

Produktas	Dydis
Vienkartinės paklodės	Vienkartinės paklodės nuo 20 ir ne daugiau kaip 35 kv. dm (40 x 60 cm)
	Vienkartinės paklodės daugiau kaip 35 ir ne daugiau kaip 50 kv. Dm (60 x 60 cm)
	Vienkartinės paklodės daugiau kaip 50 ir ne daugiau kaip 70 kv. Dm (90 x 60 cm)
	Vienkartinės paklodės daugiau kaip 70 kv. Dm (80 x 90 cm)

Sauskelnės grupuojamos pagal tipą, dydį ir sugėrimą

Produktas/grupavimo kriterijai	Tipas		Dydis	Sugėrimų grupės visuose dydžiuose:
Sauskelnės	Anatominės	Universalios	XXS	<div></div> <div>Nuo 500 ml ir ne daugiau kaip 1000 ml</div>
			XS	
			S	
			M	
			L	
			XL	
	Juostinės	Universalios	XXL	<div></div> <div>Daugiau kaip 2500 ml ir ne daugiau kaip 3000 ml</div> <div>Daugiau kaip 3000 ml ir ne daugiau kaip 3500 ml</div>
			XXS	
			XS	
			S	
			M	
			L	
	Sauskelnės kelnaitės	Universalios	XL	
			XXL	
			XXS	<div></div> <div>Daugiau kaip 3500 ml</div>
			XS	
			S	
			M	
		Moteriškos	L	
			XL	
			XXL	
			XXS	
		Vyriškos	XS	
			S	
			M	
			L	
			XL	
			XXL	